

УДК 373.2.016:811.111 (045)

ПАЛАСЕВИЧ Ірина Львівна,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
загальної педагогіки та дошкільної освіти,
Дрогобицький державний педагогічний
університет імені Івана Франка, Україна
e-mail: slinkolven@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

***Анотація.** Проаналізовано основні завдання та складники змісту навчання старших дошкільників англійської мови у програмах розвитку дітей дошкільного віку «Я у світі», «Дитина», «Англійська мова для дітей дошкільного віку». Схарактеризовано особливості формування елементарної англомовної комунікативно-мовленнєвої компетентності дошкільників, що ґрунтується на мовній (лінгвістичній), мовленнєвій і соціокультурній компетенції. З'ясовано організаційно-педагогічні умови ефективності зазначеного процесу (комунікативна спрямованість навчання; поступове ускладнення його змісту й засобів; формування позитивної мотивації шляхом занурення дітей у різні види емоційно насиченої діяльності).*

***Ключові слова:** англійська мова; діти старшого дошкільного віку; англомовна комунікативно-мовленнєва компетентність; мовна (лінгвістична) компетенція; мовленнєва компетенція; соціокультурна компетенція; організаційно-педагогічні умови навчання англійської мови.*

Постановка проблеми. Актуальність вивчення іноземної мови, починаючи з дошкільного віку, зумовлена пріоритетами модернізації системи освіти, що впевнено рухається шляхом інтеграції в європейський і світовий культурний простір. Це сприяє пошуку та обґрунтуванню наукових підходів до оновлення змісту і розроблення відповідних навчальних технологій упродовж опанування, передусім, англійської мови.

Науковцями доведено, що старший дошкільний вік є найбільш чутливим для оволодіння дітьми іноземною мовою, оскільки цей період характеризується їхнім інтенсивним мовленнєвим розвитком, особливою лінгвістичною чутливістю, свідомим засвоєнням засобів виразності мовлення.

Розвиток психофізіологічних процесів дітей старшого дошкільного віку сягає такого рівня, який створює належні передумови для забезпечення системності їхнього іншомовного навчання. У них уже сформовані достатній запас слів і правильна вимова звуків рідної мови. Мовленнєвий апарат старших дошкільників характеризується гнучкістю, особливою сприйнятливістю до формування іншомовної артикуляції. Вони вже мають розвинені комунікативні здібності, уміють орієнтуватися в ситуаціях спілкування і підтримувати розмову, вести діалог, а також зосереджуватися й концентрувати увагу в ігрових формах діяльності. Крім того, діти проявляють інтерес до комунікації, прагнуть досягти успіху, позитивно реагують на заохочення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій та визначення невирішених раніше частин загальної проблеми. Проблема навчання дітей дошкільного віку англійської мови є предметом наукових розвідок Н. Жук, Т. Кравченко, І. Кулікової [5], А. Кучковської, О. Негневицької, О. Низковської, Т. Полонської, О. Протасової [1], О. Рейпольської, Т. Шкваріної [2; 3; 5; 7–10] та ін. Дослідниками обґрунтовано доцільність початку системного опанування дошкільниками англійської мови, розроблено його зміст, детермінований інтересами спілкування дітей, їхньою потребою в ігровому характері навчальної діяльності. Фахівці підкреслюють необхідність сприяти особистісному розвитку засобами англійської мови, готувати вихованців закладів дошкільної освіти до елементарного англомовного спілкування й успішного майбутнього навчання у школі.

Заняття з англійської мови, як стверджує О. Протасова, – це не «нав'язування» дітям із боку педагога виконання комплексу різних мовних вправ, а система певним чином організованої ігрової діяльності. Вона сприяє розвитку й вихованню дошкільників, реалізації набутого й формуванню нового досвіду і психічних якостей під час засвоєння мінімізованого обсягу англомовних знань і вмінь [1].

Відтак усвідомлення значущості окресленої проблеми спонукало до вибору теми пропонованої статті, **метою** якої є обґрунтування організаційно-педагогічних умов ефективного навчання дітей старшого дошкільного віку англійської мови.

Виклад основного матеріалу дослідження. Науковці вбачають мету навчання старших дошкільників англійської мови у формуванні в них *елементарної англомовної комунікативно-мовленнєвої компетентності*, що передбачає оволодіння певними вміннями в аудіюванні та говорінні, достатніми для ініціювання мовленнєвого контакту із співрозмовником. Усе це дає змогу долучитися до розмови, одержати й передати елементарну інформацію, пов'язану зі змістом дитячого спілкування [2, с. 15].

Англомовна комунікативно-мовленнєва компетентність дошкільників, на думку Т. Шкваріної, включає мовну (лінгвістичну), мовленнєву, соціокультурну компетенції. Так, *мовна (лінгвістична)* компетенція поєднує фонетичну, лексичну, граматичну складові; *мовленнєва* – інтегрує вміння й навички в аудіюванні й говорінні, адекватному і доречному користуванні мовою в конкретних ситуаціях спілкування (за певними темами) та відображає рівень сформованості основних мовленнєвих функцій. *Соціокультурна* компетенція стосується *країнознавчого* (знання про культуру, традиції та звичаї країни, мова якої вивчається) і *лінгвокраїнознавчого* (передбачає володіння особливостями мовленнєвої та позамовленнєвої поведінки носіїв мови в певних комунікативних ситуаціях) аспектів. Це сприяє формуванню в дітей дошкільного віку цілісної системи уявлень про національно-культурні особливості країни, що дає змогу асоціювати з мовною одиницею ту саму інформацію, що й носії мови, і досягати в такий спосіб повноцінної комунікації [3, с. 13].

У програмі розвитку дитини дошкільного віку «Я у світі» (варіативна складова, освітня лінія «Іноземна мова» (англійська)) визначено основні *завдання* навчання старших дошкільників англійської мови, а саме: підтримувати інтерес до англійської мови, оволодіння нею вдома і закладі дошкільної освіти; розвивати здатність ініціювати мовлення англійською; заохочувати прагнення до спонтанної словотворчості, гри зі звуками, словами, римами, експериментування ними; розвивати фонематичний слух; розвивати елементарне усвідомлення мовної дійсності – звуків, слів, речень англійською мовою; удосконалювати уявлення про змістовий аспект мовлення; навчати диференційовано користуватися вербальними засобами діалогічного спілкування англійською; удосконалювати вміння вступати в контакт, звертати увагу на когось / щось, шанобливо вітатися з однолітками і дорослими, вибачатися, розповідати про свою родину, іграшки, домашніх тварин, захоплення; продовжувати навчати розмовляти англійською мовою за зразком відповідно до теми спілкування; вивчати вірші, пісні, лічилки; формувати правильну вимову звуків англійської мови, вправляти в інтонаційній виразності, збагачувати активний словник; навчати самостійно давати команди й коментувати власні дії англійською; розвивати вміння будувати різні типи речень і вживати їх у мовленні [4, с. 351–352].

У програмі виокремлено й певні показники компетентності дитини на кінець дошкільного віку щодо опанування англійської мови – це *вміння*: ініціювати знайомство, погоджуватися або не погоджуватися зі співрозмовником, розповідати і вести бесіду відповідно до запропонованої педагогом теми; самостійно контролювати навички правильної звуковимови; орієнтуватися в комунікативних ситуаціях, ініціювати участь у процесі говоріння (*мовленнєва компетенція*); усвідомлено вживати

означений і неозначений артиклі в реченнях на кшталт «*Take a book from the table*», «*Give the book to Kate*», дієслова у *Present Simple*, зворот «*There is (there are)*», модальні слова «*can*», «*may*», «*must*»; відповідати на запитання (загальні, альтернативні, спеціальні); брати участь у діалозі; описувати іграшку (картинку) 5 – 6-ма реченнями; будувати діалог за заданою структурою; говорити за власним бажанням; висловлювати свою думку англійською мовою (*мовна компетенція*); ініціювати декламування віршів, спів пісень, участь у рухливих іграх, які проводять англійською мовою (*соціокультурна компетенція*) [4, с. 356].

Науковці І. Кулікова і Т. Шкваріна у програмі «Англійська мова для дітей дошкільного віку» (2015 р.) подають орієнтовний зміст навчання дошкільників англійської мови за такими компонентами: сфери (тематика) спілкування, мовна, мовленнєва і соціокультурна компетенції з урахуванням наступності іншомовного навчання в дошкільному і молодшому шкільному віці; мотивації, змісту і характеру спілкування дітей; частотності вживання лексичних одиниць вихованцями певного віку; забезпечення повторюваності оперування лексичними одиницями, зразками мовлення, дібраними для вивчення й опрацювання в різних комунікативних ситуаціях і мовленнєвих функціях; поступового ускладнення системно розучуваного матеріалу.

Автори згаданої програми пропонують спеціальну орієнтовну тематику ситуативного спілкування для дітей старшого дошкільного віку: «*Я та моя родина*», «*Моя кімната*», «*Моє тіло (обличчя)*», «*Їжа*», «*Природа (тварини)*», «*Мої іграшки*», «*Мій одяг*», «*Свята і традиції*» [5, с. 20]. Вихователь, плануючи систему занять на навчальний рік, може самостійно визначити послідовність вивчення перелічених тем, добирати дидактичні матеріали для їх опрацювання, доповнити чи змінити наведені у програмі комунікативні ситуації та функції, застосовуючи при цьому подані елементарні, найбільш вживані зразки мовлення, доступні для засвоєння дітьми.

Наступна освітня програма для дітей від двох до семи років – «Дитина» (варіативна складова, освітня лінія «Подорожуємо у світ англійської мови») – значно розширює тематику занять іноземною мовою: «*Давайте знайомитися!*», «*Моя родина*», «*Я – українець*», «*Мої улюблені іграшки*», «*На фермі*», «*У зоопарку*», «*У супермаркеті*», «*Мій робочий день. Частина тіла. Зовнішність*», «*Кімната. Будинок*», «*Свята, відпочинок, розваги*», «*Пори року. Погода і природа*», «*Птахи і рослини*», «*Місто. Транспорт*», «*Професії. Хобі*», «*Подорож у Космос*», «*Скоро в школу. Алфавіт*». Крім того, програма містить короткі словники-мінімуми та основні засоби їх граматичного вираження [6, с. 260–264]. Наприклад, тема «*Пори року. Погода і природа*» («*Season. Weather and nature*»).

Лексика: seasons, weather; summer, autumn, winter, spring; sun, cloud, rain, snow; rainy, cloudy, windy, snowy, sunny; nice, fine, cold, hot; it is raining (snowing, winding).

Граматика: there are four seasons in a year, weather can be different, summer is hot, autumn is cold, winter is frosty, spring is warm, sun is shining, cloud is in the sky, it's raining, it's snowing; it's warm, it's cold, it's rainy, it's windy, it's frosty, it's snowy, it's sunny.

В аналізованій програмі «Дитина», окрім рубрики «У світі англійських слів», представлено ще й такі: «У світі англійських звуків», «Маленькі іноземці», «Спілкування з представниками англійських країн та дорослими», «Спілкування англійською з однолітками», «Етичні засади спілкування з іноземцями» [6].

Вивчення іноземної мови стане цікавим і більш ефективним, як стверджує Т. Шкваріна, якщо ґрунтуватиметься на прагненні дітей до ігрової діяльності, їхньому бажанні спілкуватися під час гри, а також потребі в руховій активності. Заняття з англійської мови необхідно зробити для дошкільників «миттєвостями чудових відкриттів, хвилинами радості і щастя, можливістю долучитися до чарівної країни казок, музики, театру, ... культури іншого і рідного народів» [2, с. 14].

Сучасні підходи до навчання дошкільників англійської мови, що відповідають вимогам програми розвитку дитини дошкільного віку «Я у світі» та принципам організації цієї роботи, дослідниця сформулювала у вигляді «семи законів», реалізація яких забезпечить її ефективність.

Стисло схарактеризуємо їх.

Закон I. Формувати інішомовну комунікативно-мовленнєву компетентність.

Із цією метою Т. Шкваріна розробила серію занять з англійської мови зі знайомими для дітей казковими персонажами, веселими і цікавими казковими сюжетами. Власне вони і сприяють формуванню необхідної на початковому етапі навчання внутрішньої мотивації, що включає три складники: комунікативний, що базується на бажанні дітей спілкуватися англійською мовою; лінгвопізнавальний, що опирається на зацікавленні мовним матеріалом; інструментальний, що ґрунтується на позитивному сприйманні дошкільниками певних форм роботи [5, 24].

Казкові тексти і діалоги персонажів, що запропоновані дослідницею, уможливають уявлення дітей про звучання англійської мови і формування в них первинних умінь аудіювання. У казку чи розповідь Т. Шкваріна радить вводити нові мовні одиниці і синтаксичні конструкції, збагачуючи пасивний та активний словник дітей, удосконалюючи їхні вміння говорити. Через спілкування з казковими персонажами дошкільники дізнаються про особливості привітання чи прощання з друзями і дорослими в іноземній культурі, засвоюють їх, ознайомлюються з основними формулами етикету (висловлення подяки, прохання, вибачення та відповідей на них).

Наприклад. Королева Казка уже тисячі років невтомно подорожує країнами і континентами, даруючи малюкам казки, оповідання, співаючи пісень, улаштовуючи театральні вистави. Вона володіє всіма мовами світу і знає багато секретів (у тому числі, й як навчати малюків іноземної мови).

Нині королева Казка відкриє деякі з них. Спочатку Її Величність пропонує виконати таке завдання: написати «звукового листа» королеві Казці. Нехай хлопчик (дівчинка) розповість, як його (її) звати; скільки йому (їй) років; де він (вона) живе; хто члени його (її) сім'ї; чим любить займатися у вільний час.

Мовленнєві зразки: *Hi! My name is queen Fairy Tale. I am a teacher. And what is your name? Who are you? My name is ... I am a boy (a girl) ...*

Вихователь «у ролі» королеви ставить запитання і допомагає дитині відповісти на нього англійською мовою. Пізніше дитина сама запитуватиме від імені царівни Казки, а дорослий відповідатиме [2, с. 15].

Закон II. Навчати інішомовного спілкування, а не іноземної мови.

Під час занять англійської мови необхідно створювати спеціальні ситуації, у яких дитина впродовж гри вживатиме те чи те слово, формулюватиме певні запитання чи відповідатиме на них. Наприклад, у грі «Хатинка в англійському лісі» дитина має англійською привітатися з мешканцями будиночка, відрекомендуватися, попросити дозволу увійти. Можна запропонувати малюкам «поїхати в гості» до Вінні Пуха, який живе в Англії та розмовляє лише іноземною мовою. Отож для цього їм необхідно вміти називати по-англійськи види транспорту, щоб добратися до оселі ведмедика [7, с. 14].

Закон III. Зразки мовлення – основа для формування інішомовної компетентності дошкільників.

Особлива методична цінність зразків мовлення полягає в тому, що в них органічно поєднано його різні рівні (фонетичний, лексичний, граматичний) у готове до застосування чи сприймання мовленнєве ціле. Застосування таких зразків передбачає одночасну роботу і з граматичною структурою, і з лексичними одиницями в її складі. Скажімо, засвоївши зразок мовлення «*Do you like ice-cream?*», дитина надалі на його основі зможе побудувати багато інших власних висловлювань. Аналогічно за зразком

малюк сконструює і такі запитання: «Does he like to play?», «What does she like?», «Why don't you like it?» [8, 20].

Закон IV. Гра – провідний метод і форма навчання дошкільників іноземної мови.

При засвоєнні дошкільниками англійської мови доцільно застосовувати технології, які базуються на різноманітних компонентах ігрової діяльності в поєднанні з вправами і такими прийомами, як запитання, демонстрація наочності, вказівка, пояснення. До ігор вихованців на заняттях включають різноманітні рецептивні, репродуктивні і продуктивні (творчі) вправи.

Під час вивчення нового матеріалу ефективними є *вправи рецептивного характеру*. Завдання дошкільника – сприйняти вербальну інформацію, запропоновану педагогом, а потім продемонструвати, як він її розуміє, упізнає. Так, після введення нових слів із теми «Їжа» проводиться гра «Накриваємо на стіл». Вихователь звертається до дітей: «Я називатиму предмети, а ви будете сервірувати стіл», після чого голосно промовляє: «*a fork, a spoon, a knife, a plate, a cup, a glass ...*». Діти вибирають із набору іграшкового посуду відповідні предмети і розкладають їх на столі. Рецептивні вправи є основними при організації ігор типу: «Покажи», «Виконай наказ», «Так чи ні», «Відгадай», «Що зникло?».

Репродуктивні (відтворювальні) ігрові вправи мають на меті навчити дитину правильно відтворювати сприйнятий нею матеріал (звук, слово, речення, текст). Уже на одному з перших занять із теми «Знайомство» пропонуються репродуктивні вправи в іграх «Сніжка» і «Казковий капелюшок». Виконуючи їх, дошкільники вчаться відповідати на запитання «*What is your name?*» і ставити його іншим.

Для формування навичок спілкування проводяться *продуктивні (творчі) комунікативні вправи*. Наприклад, на заняттях із теми «Іграшки» розігруються такі ситуації: «Подарунок для іменинника», «Приготування до дня народження», «Святкування дня народження», «Вітаємо іменинника».

Слід зазначити, що цей тип вправ – найважчий, адже дитина змушена самостійно на основі засвоєних лексико-граматичних конструкцій будувати текст звертання, прохання, давати відповідь, розповідати, описувати. Плануючи ігрову діяльність вихованців, дошкільний педагог поступово вводить у рецептивно-репродуктивні вправи елементи продуктивних, комунікативних вправ на подальших етапах опрацювання окремих підтем і кожної теми зокрема [9, с. 28].

Закон V. Провідна роль пізнавальної та ігрової діяльності.

Важливо спрямовувати пізнавальну активність дитини на розуміння мовних понять і за допомогою цікавих ігор організовувати вивчення англійської мови. Наприклад, засвоюючи зразки мовлення, можна: 1) проспівати їх разом з дітьми на улюблений мотив; 2) потанцювати; 3) застосувати пантоміму «Гра на музичних інструментах»:

- | | | |
|-------------------------|--------------------------|-------------------------|
| 1. <i>Can you sing?</i> | 2. <i>Can you dance?</i> | 3. <i>Can you play?</i> |
| <i>Yes, I can.</i> | <i>Yes, I can.</i> | <i>Yes, I can.</i> |
| <i>I can sing.</i> | <i>I can dance.</i> | <i>I can play.</i> |

Закон VI. Заняття в системі – базова форма навчання дошкільників іноземної мови.

Автори програми розвитку дитини дошкільного віку «*Я у світі*» рекомендують проводити заняття з англійської мови зі старшими дошкільниками двічі на тиждень. На одному з них поряд із засвоєнням зразків англійської літературної мови доцільно ознайомлювати вихованців із культурою і традиціями англійського народу. Займаючись із підгрупами дітей, слід широко застосовувати наочність, англійський фольклор, ігри, загадки, вірші. На кожному занятті слід вводити 3 – 5 нових слів різних частин мови, а із граматичних структур – лише одну нову (водночас 1–2 повторювати) [4, с. 354–355].

Експериментально підтверджено доцільність відмови від системи однотипних комплексних занять на користь запровадження циклічності в організації освітнього процесу. При цьому останній не розпадається на низку таких окремих занять, на кожному з яких опрацьовується новий програмовий матеріал, а передбачає його чітке системне опанування за частини (темами) на різнотипних, але взаємопов'язаних заняттях із певним видом доміантної діяльності дітей. Упродовж занять різних типів (вивчення нового матеріалу, вправлення у спілкуванні, практика спілкування) у дітей поетапно формуються необхідні знання, рецептивні й продуктивні мовні навички і вміння [10, с. 21].

Закон VII. Успіх породжує успіх.

Завдання, які добирає вихователь, мають бути посилюючими для дошкільників і пізнавальними. Лише відчувачи зацікавлення, керуючись внутрішньою мотивацією, дитина буде успішною. Навчання дошкільників англійської мови слід організовувати так, щоб максимально вможливити ситуацію успіху вихованців.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Оволодіння дошкільниками англійською мовою – складний процес, який залежить від вікових та індивідуальних особливостей дітей, забезпечення розвивального комунікативно-мовленнєвого середовища, а також застосовуваних вихователями в освітньому процесі закладів дошкільної освіти технологій раннього навчання, що спрямовані на формування елементарної англомовної комунікативно-мовленнєвої компетентності, яка ґрунтується на мовній (лінгвістичній), мовленнєвій і соціокультурній компетенціях.

На нашу думку, ефективності навчання дітей старшого дошкільного віку англійської мови можна досягти за таких організаційно-педагогічних умов: комунікативна спрямованість занять; поступове ускладнення змісту мовленнєвої роботи і навчальних засобів; формування позитивної мотивації шляхом занурення дошкільників у різні види емоційно насиченої діяльності.

Перспективними напрямками подальших наукових досліджень з окресленої проблеми є аналіз змісту і технологій підготовки майбутніх фахівців до організації англомовної комунікативно-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку.

Список використаних джерел

1. Протасова Е. Ю. Обучение иностранному языку дошкольников / Е. Ю. Протасова // Иностранные языки в школе. – 1990. – № 1. – С. 38–42.
2. Шкваріна Т. Сім законів ефективного навчання іноземної мови / Т. Шкваріна // Дошкільне виховання. – 2010. – № 4. – С. 14–15.
3. Шкваріна Т. Місце іноземної мови в освіті дошкільнят / Т. Шкваріна // Дошкільне виховання. – 2010. – № 1. – С. 12–14.
4. Я у світі : програма розвитку дитини дошкільного віку (нова редакція). У 2 ч. – Ч. II. Від трьох до шести (семи) років / О. П. Аксьонова, А. М. Аніщук та ін. – Київ : ТОВ «МЦЕФ-Україна», 2014. – 452 с.
5. Кулікова І. А. Англійська мова для дітей дошкільного віку : програма та методичні рекомендації / І. А. Кулікова, Т. М. Шкваріна ; за заг. ред. О. В. Низковської. – Тернопіль : Мандрівець, 2015. – 48 с.
6. Дитина : освітня програма від двох до семи років / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк ; авт. кол. : Г. В. Беленька, О. Л. Богінч, Н. І. Богданець-Білоskalенко та ін. – Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 304 с.
7. Шкваріна Т. Сім законів ефективного навчання іноземної мови / Т. Шкваріна // Дошкільне виховання. – 2010. – № 5. – С. 14–15.
8. Шкваріна Т. Сім законів ефективного навчання іноземної мови / Т. Шкваріна // Дошкільне виховання. – 2010. – № 6. – С. 20–21.
9. Шкваріна Т. Сім законів ефективного навчання іноземної мови / Т. Шкваріна // Дошкільне виховання. – 2010. – № 7. – С. 26–28.
10. Шкваріна Т. Сім законів ефективного навчання іноземної мови / Т. Шкваріна // Дошкільне виховання. – 2010. – № 11. – С. 21–23.

References

1. Protasova, E.Yu. (1990). Teaching of a foreign language for preschoolers. *Inostrannyye yazyki v shkole (Foreign languages at school)*, 1, 38–42 (in Russ.)

2. Shkvarina, T. (2010). Seven laws of effective teaching of a foreign language. *Doshkilne vihovannya (Preschool education)*, 4, 14–15 (in Ukr.)
3. Shkvarina, T. (2010). Place of a foreign language in preschool education. *Doshkilne vihovannya (Preschool education)*, 1, 12–14 (in Ukr.)
4. *I am in the world: a program of the development of preschool children* (2014). Kyiv. Ch. II. 452 (in Ukr.)
5. Kulikova, I. A., & Shkvarina, T. M. (2015). *English for preschool children: program and guidelines. Ternopil'* (in Ukr.)
6. *Child: an educational program from two to seven years*. (2016). Kyiv (in Ukr.)
7. Shkvarina, T. (2010). Seven laws of effective teaching of a foreign language. *Doshkilne vihovannya (Preschool education)*, 5, 14–15 (in Ukr.)
8. Shkvarina, T. (2010). Seven laws of effective teaching of a foreign language. *Doshkilne vihovannya (Preschool education)*, 6, 20–21 (in Ukr.)
9. Shkvarina, T. (2010). Seven laws of effective teaching of a foreign language. *Doshkilne vihovannya (Preschool education)*, 7, 26–28 (in Ukr.)
10. Shkvarina T. (2010). Seven laws of effective teaching of a foreign language. *Doshkilne vihovannya (Preschool education)*, 11, 21–23 (in Ukr.)

Abstract. *PALASEVYCH Irina L'vivna. The peculiarities of teaching of senior preschool children of the English language.*

Introduction. *Development of psychophysiological processes of older preschool children reaches a level that creates the proper advantages for ensuring the systematic of their foreign language learning. They have already been formed a vocabulary and the correct pronunciation of the sounds of a native language. Vocal apparatus of senior preschool children is characterized by flexibility, special susceptibility to the formation of foreign language articulation. They already have the developed communicative abilities, able to navigate in communicative situations and maintain a conversation, conduct a dialogue, and focus an attention on the game forms of activity. Moreover, children show interest in communication, wish to achieve success, respond to encouragement positively.*

Purpose. *Awareness of the significance of the outlined problem has caused the choice of the topic of an article the purpose of which is to substantiate the organizational-pedagogical conditions of effective education of senior preschool children of the English language.*

Methods. *Analysis and synthesis, systematization and generalization of theoretical data presented in the scientific literature.*

Results. *The purpose of teaching older English preschoolers is to form in them elementary English-speaking communicative and speech competence, which includes linguistic, speech and socio-cultural competencies. Thus, language (linguistic) competence combines phonetic, lexical, grammatical components; speech – integrates skills and abilities in listening and speaking, correspond and proper use of language in specific communication situations (on specific topics) and reflects the level of the formation of basic speech functions. Socio-cultural competence affects country studies (knowledge of the culture, traditions and customs of the country, the language of which is being studied) and linguistic-ethnographic (involves possession of speech peculiarities and linguistic behavior of native speakers in certain communicative situations) aspects.*

Originality. *The article focuses on the peculiarities of formation elementary English-language communicative-speaking competence older preschool children, organizational and pedagogical conditions are substantiated effective teaching of English children, organizational and pedagogical conditions are justified by the effective teaching of English for children.*

Conclusion. *In our opinion, the effectiveness of teaching of older preschool children can be achieved at such organizational-pedagogical conditions: communicative orientation of classes; communicative orientation of classes; gradual complicating the content of speech work and teaching aids; formation positive motivation by immersion preschoolers in different types of emotionally busy activities.*

Key words: *English; senior preschool children; English-speaking communicative and speech competence; language (linguistic) competence; speech competence; socio-cultural competence; organizational-pedagogical conditions of teaching English.*

*Одержано редакцією 15.01.2018
Прийнято до публікації 19.01.2018*